

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

5. Opera bona, seu Merita Fidelium proborum sunt veluti lateres ad Spem
quà Parietem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

constituant in Meritis Passionis & Vulnerum CRUCIFIXI: & dicant confidenter: Merita mea Vulnera Domine. Tua merita mea sunt: in illis SPERO, in illis confido: in illis ego ex me pauperimus, ditissimus sum. *Serm. XI. in Cant. Ego fidenter, quod ex me mihi deest, affertur mihi ex visceribus Domini mei, quoniam misericordia affluunt nec desunt foramina per quæ effluant. Foderunt manus eius & pedes, Latusque lancea foraverunt. Et per has rimas mihi sugere mel de Petra, oleumque de saxo durissimo: id est, stare, & videre quam suavis est Dominus. Copiosa redemptio datur est nobis in Vulneribus JESU Christi, Salvatoris nostri, magnæ multitudo dulcedinis, plenitudo gratiæ ac perfectio Virtutum.* Sicut igitur MERITA CHRISTI D. veluti lapides, ex quibus constructur PARIES-SPES, confidero.

ARTICVLVS V.

OPERA BONA

Seu Merita fidelium proborum sunt, veluti Lateres ad Spem, quæ Parietem.

LAPIDIBUS istis innectuntur LATERES. Sic apparet Opera bona fidelium, facta in Christo, quæ sunt Merita vitæ æternæ: ex quibus Murum Spei lateritium componi mihi persuadeo. Spes enim Christiana, constructa posita fide, & misericordia ac pollicitatione DEI, & Meritis Salvatoris, operibus etiam bonis fidelium constructur. Cujus contrarium pessimi in Architecturâ sacra dascalii, hæretici nostri temporis profitentur. Qui dicunt, hominem Christianum non debere ullo modo Spem salutis collocare in bonis suis operibus quam per gratiam Christi factis. Ita passim asseruit, scripsitque

Luthes

Lutherus, idemque propugnavit Calvinus lib. tertio Institut, cap. xii. §. 3. & 4. in quibus acriter contendit, nullam in propriis meritis fiduciam esse collocandam. Calvino adhærent affectuæ, & alii hujus ævi sectarii. Sed nos habemus firmiorem quem amplectimur, Propheticum sermonem, quo erudimur, Vitam æternam esse mercedem bonorum operum: præmium cœleste conferri hominibus secundum mensuram & proportionem operum: DEUM, ut justum judicem, regnum cœlorum, velut debitum præmium ex justitiâ Bonis operibus reddere, ex quibus Spes confurgit. *Fiducia magna erit coram DEO.* inquit Tobias cap. iv. *elemosyna, omnibus facientibus eam: Clarissimè Rex David: Psal. xvii. 21. 22. Retribuet mihi Dominus secundum justitiam meam, & secundum puritatem manuum mearum retribuet mihi. Quia custodivi vias Domini, nec impiè gessi à DEO meo. Quoniam omnia judicia ejus in conspectu meo, & justitias ejus non repuli à me. Si iniquitatem, qua est in manu tua abstuleris, dicitur Iobi xi. & non manserit in tabernaculo tuo injustitia, tunc levare poteris faciem tuam, & habebis fiduciam proposita Spe.*

SED quoniam Opera fidelium Naturam respicere possunt, & Gratiâ Christi, quomodo sint, veluti lateres, ad Spei-Parietem idonei, docet Paulus Apostolus ad Corinthios scribens, quos monet, ne insistant operibus, ut sunt naturæ fœtus, sed ut gratiæ. *Fiduciam, inquit, talem habemus per Christum ad DEUM, non quod sufficientes simus cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex DEO est.* 2. ad Corinth. 3. Quibus disertè explicat, quatenus sive cogitationes bonæ, sive actiones studiosæ ad Spei-Parietem constituendam concurrunt: nempe, nō ut sunt ex nobis, seclusa à DEI gratiâ, sed, ut sufficientia nostra, & valor actionum ad salutem comparandam ex DEO est. Itaque, prout operationes illæ, sunt

liberalitatis, ac munificentiae divinae beneficia, extruunt Murum Spei ac fiduciae Christianae, tanquam materia. Nos autem ut cooperatores quidam Architectae supremi, & illius murarii, ejus auspiciis & subsidio, eodem producimus, & ad parietem componendum apud nos. Quo sensu bene dixit S. Basilius: lib. de Spir. S. cap. 24. *Homo ex operibus justitiae salvatur.*

NEQUE, nisi ab ignaro omnis bonae Theologiae dicitur potest, in Christi injuriam cedere (ut obijciunt ad verberarii, simplicium se ductores, quod sibi persuadeant Christiani, Catholici, Papistae, Bona opera ad Parietem-Spei extruendum adhiberi, quasi non sufficiant Christi Servatoris Merita. Siquidem merita Justorum non opponuntur meritis Christi sed illis originem suam habent; & quicquid in eis est laudabile redundat in laudem meritorum Domini. Ipse enim est *Vitis, nos palmites* Joan. xv. *Et sicut palmes non possunt fructum, nisi manserint in vite, sic & nos nihil possumus sine Christo facere.* Quis autem dicat, detrahi de gloria Vitis, si palmites ejus sint fecundissimi, & nultum fructum adferant? Eiusdem autem sapientiae est, asserere, quod detrahatur de gloria Christi, si servi ejus per gratiam ejus, per fidem, ejus dono infusam, per Caritatem, ejus beneficio inspirata, per spiritum ejus munere in corde diffusam, abundant bonis operibus, quibus debeatur corona justitiae. Quae haec est deliratio?

ARTICULUS VI.

ANALOGIA

Operum bonorum cum Lateribus.

BONA fidelium opera *Lateres* appellamus. Attenditur, quid sint, & quomodo conficiantur, apparebit convenientia. Substantia Lateris est terra, lutum, gleba

Sole